

הכנסת

הכנסת העשרים-וחמש
מושב שלישי

פרוטוקול מס' 217
מישיבת ועדת העלייה, הקליטה והתפוצות
יום שני, ג' בחשון התשפ"ה (04 בנובמבר 2024), שעה 11:17

סדר היום:

העלאת יהודי אתיופיה ויישום החלטות ממשלה - ישיבת מעקב מיום 1/5/2023, 5/6/2023, 18/3/2024 ו- 17/6/2024

נכחו:

חברי הוועדה:

עודד פורר – היו"ר
צגה מלקו

חברי הכנסת:

משה סולומון
אושר שקלים

מוזמנים:

ממונה תוכניות בין-משרדיות לעולי אתיופיה, משרד העלייה והקליטה	–	אפרים נגוסה
מנהלת קהילות יהודיות, משרד החוץ	–	שרון רפפורט
מנהלת מחלקת אפריקה, משרד החוץ	–	עמית גיל-בייז
רפרנטית רווחה וקליטה, משרד האוצר	–	תאיר ראבוהין
מנהלת אגף אוכלוסיות זמניות, רשות האוכלוסין וההגירה	–	מיכל יוספוף
מנהלת אגף אשרות ומעמד, רשות האוכלוסין וההגירה	–	רונית אליאן
הלשכה המשפטית, רשות האוכלוסין וההגירה	–	דסי צנגן רוט
מנהל פרויקט אתיופיה, הסוכנות היהודית	–	הבטאמו יוסף
פעיל חברתי	–	עדי טדלה
פעיל עלייה, הועד הציבורי הארצי של יהודי אתיופיה בישראל	–	יהודה עציון
יועץ משפטי, המרכז למדיניות הגירה ישראלית	–	ד"ר יונה שרקי
עו"ד במרכז לסיוע משפטי לעולים, המרכז לפלורליזם יהודי	–	רחל פיש בן-ישראל
משפחות הממתינים, המרכז לפלורליזם יהודי	–	מרטו מסגנאו דמסה
משפחות הממתינים, המרכז לפלורליזם יהודי	–	מסרט אשגריה
אח של קית' סיגל שחטוף בעזה	–	לי סיגל
גדל בעוטף עזה	–	בועז ספיר

מנהלת הוועדה:

שלומית אבינח

רישום פרלמנטרי:

נועם כהן, חבר המתרגמים

רשימת הנוכחים על תואריהם מבוססת על המידע שהוזן במערכת המוזמנים הממוחשבת. ייתכנו אי-דיוקים והשמטות.

העלאת יהודי אתיופיה ויישום החלטות ממשלההיו"ר עודד פורר:

שלום לכולם, אני מתכבד לפתוח את ישיבת ועדת עלייה, קליטה ותפוצות. היום ג' בחשוון תשפ"ה, 4 בנובמבר 2024, 395 ימים מ-7 באוקטובר, 101 חטופות וחטופים עדיין נמצאים במנהרות החמאס. נמצא איתנו כאן האח של קית' סיגל, בבקשה.

לי סיגל:

כן, שמי לי סיגל. כן, אח שלי קית' מהיום הראשון בעזה. מתי יהיה היום האחרון? מישהו יודע? מישהו יודע להגיד? כנראה שלא. אביבה, בשבוע היחידי שהייתה הפסקת אש – יצאה. כל כך פשוט. הפסקת אש – חטופים חוזרים; מלחמה – חטופים נהרגים, חטופים נרצחים, חיילים נהרגים. נשמע פשוט, לא?

כמה זמן אנחנו צריכים, סליחה על הביטוי, לדפוק את הראש בקיר ולא להשלים עם זה? ניצחנו, חיסלנו. הפסקת אש, זאת הייתה הדרישה מהיום, אני לא יודע, אבל מוקדם מאוד במערכה הזאת. הפסקת אש, החלפת אסירים, חטופים, ישראל מתחילה להשתקם. תקומה? אין תקומה לפני שאח שלי ועוד 100 חטופים בבית.

זו לא פעם ראשונה שאני בוועדה הזאת. אני ואח שלי עלינו מארצות הברית, גדלנו במשפחה יהודית ציונית, גאים. חונכנו נכון, חונכנו על ערכים יהודיים, חונכנו על אהבת ישראל, אהבת חינו, לא שנאת חינו. וכאן בישראל אני צריך לסבול שנאת חינו, אני צריך להיחשב אחר, לא שייך, אח שלי צריך להיות קבור במנהרה.

נקווה מאוד שהוא בחיים. מה שאנחנו יודעים על אח שלי זה סרטון של חמאס מלפני יותר מחצי שנה. מה שאנחנו יודעים על אביבה זה שהיא שרדה את השבי והיא מנסה בכל כוחה להחזיר את קית'. אבל כולם יודעים שאנחנו חסרי אונים, כולם יודעים שאנחנו טראומטיים, עוד לא הגענו לפוסט-טראומטי. כל מי שמסביב לשולחן הזה נמצא בטראומה, גם אם אתם יודעים לזהות את זה וגם אם לא. כל המדינה בטראומה.

אלו חיים אלה לחכות לאיראן שיתקפו אותנו? אלו חיים אלה לחכות לאזעקה שנתקף ממ"ד אם יש לנו, למקלט אם יש לנו, או לתפוס מחסה כשאין לנו. איך זה נורמלי? איך זה מקובל? איך זה מקובל שממשלה יותר עסוקה בלהנדס תודעה מאשר להביא את החטופים הביתה? אלה שבחיים, לשיקום וביחוד נשתקם איתם, ואלה שלא, וכל יום יש סיכוי שהמספר הזה יגדל, הוא לא יקטן, מי שלא בחיים, הוא בעזה, שיגיע לבית שלו לקבורה, לא משנה אם זה בישראל או לא בישראל. כולם צריכים לקום בבוקר, מה אני עשיתי כדי להביא את מדינת ישראל למקום יותר טוב? זה מתחיל בלהחזיר את החטופים. תודה.

היו"ר עודד פורר:

תודה רבה. בועז ספיר.

בועז ספיר:

בוקר. לא יכול להגיד בוקר טוב ולא יכול להגיד ערב טוב. נולדתי בעוטף, אמא שלי בת 93, עברה במלחמה שישה מקומות כי אין לה ממ"ד בבית כי זה מחוץ ל-4 ק"מ. יש לי משפחה גרעינית נוספת, שישה בתי אב באחד המקומות היותר גרועים ושספגו את המכות הכי קשות. באורח ניסי הם כולם יצאו בחיים. אני לא אומר שהם יצאו שלמים ובריאים, כי כמו שכבר דובר, כולנו פוסט-טראומטיים. לדעתי, אני לא יודע אם אצלם בכלל התחילה הפוסט-טראומה.

אנחנו פה בישיבה של ועדת העלייה, הקליטה והתפוצות. הייתי בסוף הדיון הקודם ושמעתי שאחד המכובדים פה דיבר על האונס שעברו, וראה זה פלא, אנחנו עכשיו בסיבוב שני של כל הסיפור הזה כבר שנה, מעל שנה. לא תהיה תקומה, אני מאוד מקווה שתהיה עלייה וקליטה, אני לא יודע איך. אני חושב שלא תהיה תקומה, גם אם נקרא לה תקומה, גם אם תקרא מלחמת התקומה, לא תהיה תקומה עד שאחרון החטופים יחזור.

ולא מעניין אותי איך הוא יחזור ואני לא נכנס לוויכוחים. ראיתי הבוקר בדיון שאמרו ליהודה כהן, אבא של נמרוד כהן, החייל, אתה אל תדאג, אתה בצד הנכון. אני, מה לעשות? אני לא בשום צד, אני בצד של החטופים.

ואני שואל את עצמי, כמה זמן עדיין אנחנו צריכים לבוא הנה כל שבוע, ומאז שחזרתם מהפגרה שבוע שעבר – אני מתאר לעצמי שכולם ראו את שרי גת, גיסתה של כנרת, דודתה של כרמל – כולם יודעים איך נגמר הסיפור של כרמל. שי וגיל דיקמן היו פה כל שבוע וצעקו את עצמם וצעקו וצעקו, ושום דבר לא עזר.

דיון נוסף, דוד ביטן, חבר הכנסת דוד ביטן הפסיק, כי אחד ממשפחות החטופים ביקש תשובה מחברי הכנסת – והוא אמר אנחנו לא נותנים תשובות, אנחנו שומעים, אנחנו מבינים, אנחנו איתכם, אנחנו לא נותנים תשובות; הוא הפסיק את הדיון. ואני לא רוצה להגיד זה אור לגויים, אבל המקום הזה זאת הבבואה של המדינה הזאת. ואתם – אני לא יודע למי אני מדבר כשאני אומר אתם, חברי הכנסת, אני לא יודע כמה יש פה, נזהר בכבודכם, אני מתאר לעצמי - - -

היו"ר עודד פורר:

אתה יכול לדבר ביחיד, אני אחד פה.

בועז ספיר:

אתה לא החבר היחיד בוועדה.

היו"ר עודד פורר:

אני כרגע היחיד.

בועז ספיר:

כרגע, נכון; וזה בדיוק חלק גדול מהבעיה: שבעצם אנחנו באים ומדברים וכאילו באים בטענות אל מי שנמצא. ומי שלא נמצא, בוודאי ייכנס עוד עשר דקות, רבע שעה, אחרי שאנחנו נגמור. אני חושב שזה מצב בלתי אפשרי לחלוטין.

אני חושב שעצם זה שמשפחות מגיעות ומתחילות לצעוק אחד על השני, ואתה בצד הנכון, ורק לחץ, ובלי לחץ, ועם לחץ. אני לא שם. אני ממשפחת החטופים וזה הדבר היחיד שיש לי מול העיניים.

ואני מבקש ממך, חבר הכנסת הנכבד פורר, אולי במקום להגיד "יש לנו מדיניות שאנחנו מקשיבים לה", אולי כולכם, מכל הצדדים, שיקום מישור שיזום דיון, דיון על כל הנושא הזה. ואני חוזר להתחלה: זו ועדת עלייה וקליטה, אני מאוד מקווה שתהיה פה עלייה וקליטה, ולא ירידה. אני לא רואה איך זה קורה.

ואני אומר עוד פעם: עד שאחרון החטופים לא יחזור, חטופים וחטופות, ממש לא מעניין אותי איך הוא יחזור – איך הוא יחזור הכוונה איך יוציאו אותו משם: הנרצחים לקבורה מכובדת, החיים לשיקום, וזה יהיה שיקום מאוד מאוד ארוך – אבל רק אז אולי תהיה תחילה של שיקום של כל המדינה. תודה.

היו"ר עודד פורר:

תודה רבה. חשוב להגיד שהסוגיה והשאיפה להחזרת החטופים, כמו שאמרת, אני חייב לומר, אין פה שאלה של צד. אין פה צד, וגם חשוב לי להדגיש שזה לפעמים נראה כאילו זה עניין של משפחות החטופים בלבד, לא, זה עניינו של כל עם ישראל ושל כל הבית הזה. יכול להיות שיש מחלוקות, אחד חושב שאפשר להחזיר אותם בדרך כזו, אחד חושב שאפשר בדרך אחרת, אבל ללא ספק הם צריכים להיות כאן ואין לנו זמן, אין לנו זמן בעניין הזה.

בועז ספיר:

סליחה, עוד משפט אחד. נכון, לחטופים בטח אין זמן, אבל אם אין זמן, אני פשוט מציע, אני הקטן, ואנחנו בחרנו אתכם, שיקומו עשרה, 20, לא יודע כמה, מכל הגוונים, מכל הקשת הפוליטית ותיזמו

נושא בעניין הזה. אני בטוח שכולל מי שהוזמן לישיבה הזאת ולכל יתר הישיבות היום ומחר ובעוד שבוע יסכים לדחות את זה כדי שהחטופים באמת יהיו פה, וזה לא ילך בלי זה. תודה.

היו"ר עודד פורר:

תודה, תודה רבה.

ובמעבר חד, אנחנו עושים כאן מעקב על יישום של החלטות ממשלה, ביניהן יישום החלטת הממשלה לגבי העלאת יהודי אתיופיה. זאת ישיבת עקב חמישית בנושא. בישיבה הקודמת צוין כאן כי ישנם כ-14,000 ממתנינים לעלייה במחנות באתיופיה, מתוכם 1,226 שכבר עונים על קריטריונים של החלטת ממשלה 713, והסיבה שהם לא מועלים לישראל היא היעדר תקציב.

הפרויקטור הראל כנפו סיים את עבודתו, הציג את החלופות לממשלה. זה קרה לפני מספר חודשים כבר ואני לא יודע אם הממשלה קיבלה מאז החלטה. זאת אומרת, אנחנו נמצאים עכשיו כבר כמעט חמישה חודשים מאז הדיון הקודם, אנחנו כבר מכירים את החלופות, למדנו אותן, אנחנו יודעים מהן, אני לא יודע מה הממשלה החליטה בעניין הזה.

יחד עם זה, בתוך החלופות, אני חייב לומר, הוצגו כאן אפשרויות שנוגעות לגבי עלייה שלא במסגרת החלטת הממשלה, אלא עלייה שבמסגרת חוק השבות ומה ניתן לעשות כדי שלפחות במסגרת חוק השבות, את מי שזכאי חוק שבות אפשר יהיה להעלות. זה נוגע גם להשלמת תקנים ואיוש תקנים שנמצאים ברשות האוכלוסין והרחבת הדסק וזה נוגע גם לגבי שליח סוכנות יהודית קבוע בן העדה האתיופית שהבנתי שיו"ר הסוכנות כתב שהוא לא רואה לנכון צורך כזה עד שהממשלה לא תגיד לו שיש צורך כזה ואנחנו בעצם נמצאים באיזשהו לופ בסיפור הזה.

תראו, אני באמת חושב שנוכח התנהלות הממשלה, התקבלה החלטה, רק לא מפרסמים אותה. וההחלטה שהממשלה קיבלה היא לא להעלות את יהודי אתיופיה, זאת ההחלטה שהתקבלה, היא פשוט לא פורסמה לציבור. אבל אם במשך חודשים ארוכים לא מתקדמים בדברים שאפשר להתקדם, כנראה שזאת המשמעות. הממשלה קיבלה ההחלטה בלי להצביע עליה, אבל כך היא נוהגת. אתה רוצה לפני הדיון לומר משהו?

משה סולומון (הציונות הדתית):

אני אשמח. תודה רבה, אדוני היושב ראש. כרגיל, גם תודה על המעקב ועל הדיונים ועל קביעת לוחות הזמנים כדי שהדבר הזה לא ירד מסדר היום, זה מאוד משמעותי וחשוב כמו שאמרת עכשיו. אני רוצה רק להגיד, אנחנו נמצאים במלחמה, אנחנו דרוכים כי יש סכנת חיים לאנשים. אנחנו רוצים להסיר איום כזה או אחר, ואנחנו פועלים בתוך הדבר הזה בתוך עמנו כאן, מול אויבינו, אבל להבדיל אני אומר, זו אותה סיטואציה ביחס לממתנינים באתיופיה, הם בסכנת חיים.

עכשיו, אני לא אומר מי עולה או מי לא עולה, אלה דברים שאנחנו צריכים לקבל עליהם החלטה, היה פה איזשהו מתווה שהוצג, היו פה כל מיני תהליכים שנעשו, משרד הפנים, אני יודע שעושים עבודה מאוד מאוד עמוקה, אבל צר לי על הקצב. אני רק אגיד לך, אדוני היושב ראש, שבוע שעבר נפטר אדם בארץ שהמתין לבת שלו עשרות שנים וארבע שנים הוא מנהל תהליכים משפטיים. אושרה עלייתה של הבת שלו, היא זכאית שבות, והוא לא יזכה לראות אותה, הוא לא יזכה לראות אותה. זו רק דוגמה אחת, ויש עשרות דוגמאות כאלה.

שוב, אני כרגע לא נכנס מי זכאי, מי לא זכאי, זה תהליך שצריך לעשות משרד הפנים ומשרד העלייה והקליטה. מפריע לי מאוד, בשנתיים שאני בכנסת אני מתעסק בזה, לא יכול להיות שהקצב הוא כזה. אני אגיד לכם עוד דבר אחד קטן, בזה נסיים לחלק הזה. סתם, שלח לי אחד אנשים מהקהילה, שלח לי מישהי, נערה צעירה מגרמניה שהיא לא יודעת שהיא יהודייה בכלל והיא חיה כלא יהודייה לחלוטין. ממש לאחרונה איכשהו היא גילתה שהיא יהודייה. והיא פנתה לכאן, לא יודע, אולי למשרד הפנים, פנתה לארץ ישראל, זה מה שהיא אומרת, זה סרטון שמופיע. היא פנתה ומיד כבר קיבלת תשובה שהיא יכולה לעלות. ריבונו של עולם, אין לה מושג אם היא יהודייה או לא יהודייה, עוד לא נבדק כלום.

יש פה אנשים שהם זכאי שבות והמשפחות שלהם פה, הם מתים בינתיים, גם כאן וגם שם. כאן בזקנה ושם, לצערי הרב, מעוד סיבות. אני לא מצליח להבין למה לא נעשה כאן איזשהו ריכוז מאמץ משמעותי כדי לפעול להביא אותם. אני מדבר כרגע קודם כול על זכאי השבות שזה חוק קיים. יש עוד תהליכים שגם שם צריך לעשות, לפעול ולא צריך. אני רוצה להגיד כאן, א', להודות לך על זה שכל הדבר הזה נמצא כאן על שולחן העבודה שלך וזה חשוב, זה מנכיח את זה. מצד שני, אני כן דורש מכל האנשים

הרלוונטיים מהמשרדים הרלוונטיים לפעול לתת תשובה לכאן או לכאן, גם אם התשובה שלילית, תן תשובה לאנשים כדי שימשיכו לחיות.

היו"ר עודד פורר:

ברור, תודה רבה. אני רוצה להתחיל דווקא עם משרד האוצר הפעם. שלום, מה שלומך? שתי שאלות בעניין הזה. השאלה הראשונה היא לגבי התקציב, התקציב של החלטה 713 ומה לגבי תקצוב העניין. השאלה השנייה היא, בסוף, מה עלה בגורל ההחלטה בחוק ההסדרים על סל הקליטה? יצא? הוצבע? מה הצביעו בממשלה?

תאיר ראבוטין:

תאיר, פרנטיס רווחה וקליטה במשרד האוצר. אני אתחיל מהשאלה השנייה, ההחלטה לגבי סל קליטה דיפרנציאלי שנידונה פה בוועדה בשבוע שעבר לא אושרה בממשלה, לכן היא לא נמצאת כרגע על סדר היום.

היו"ר עודד פורר:

כלומר, כרגע היא לא נמצאת על סדר היום.

תאיר ראבוטין:

היא לא נמצאת על סדר היום.

היו"ר עודד פורר:

זה לא נמצא על סדר היום של הממשלה לדיון בשבוע הבא.

תאיר ראבוטין:

נכון.

היו"ר עודד פורר:

זאת אומרת, אפשר להודיע שסל קליטה דיפרנציאלי, לא בתקציב הזה.

תאיר ראבוטין:

נכון. לגבי החלטת הממשלה שנידונה פה עכשיו, אני אגיד, ואני חוזרת על זה כל פעם כשאנחנו דנים פה בשאלה של יישום ההחלטה. בסופו של דבר, התקציב שנדרש להעלאת X, זה לא משנה מה המספר, כל מספר שזה לא יהיה שיוחלט – ככל שהוא יוחלט להעלאת יהודי אתיופיה שנידונים פה, יצטרך להיות בסדרי העדיפויות של הממשלה. צריך להקצות לזה מקור תקציבי כמובן כמו לכל דבר אחר, ואני יכולה לומר שכרגע, בשנת 2025, בהינתן המצב הקשה שהמדינה נמצאת בו ואתם, כולם רואים, בין מי שבתקשורת או מי שבמסמכים הרשמיים.

היו"ר עודד פורר:

זאת אומרת שלא צפויה החלטת ממשלה ב-2025 בנושא הזה וגם לגבי בני המנשה, אם אני מבין נכון.

תאיר ראבוטין:

ככל שאני מכירה, לא הוקצה לזה מקור תקציבי לשנת 2025.

היו"ר עודד פורר:

זה עלה בדיונים שלכם מול משרד העלייה והקליטה?

תאיר ראבוטין:

הדיונים עסקו בקיצוצים. לא רק עם משרד הקליטה, אלא עם כל משרדי הממשלה, הדיונים עסקו בקיצוצים ובהתכנסות.

משה סולומון (הציונות הדתית):

מה קורה בסוגיה של זכאי שבות? לא החלטת ממשלה.

היו"ר עודד פורר:

לא, זה לא קשור לאוצר. זכאי שבות, לא צריך תקציב מהאוצר, הוא זכאי שבות.

משה סולומון (הציונות הדתית):

אבל צריך גם כסף.

תאיר ראבוטין:

לא צריך לזה להקצות לזה מקור, כל בן אדם שהוא זכאי שבות כמובן יכול לעלות. אני לא יודעת מה החסם פה, אבל הוא לא תקציבי.

היו"ר עודד פורר:

היא אומרת, אין.

שלומית אבינח:

- - - מיליון הם הגישו, לבני מנשה.

היו"ר עודד פורר:

לא, היא אומרת שהדיון עסק בקיצוצים, לא בתוספות.

תאיר ראבוטין:

שוב, אני לא באה בטענות למשרד הקליטה, אני רק אומרת שדיון על תוספות זה דבר שלא התקיים מול אף משרד, בין היתר מול משרד הקליטה בשנת 2025, אלא רק דיון של קיצוצים.

היו"ר עודד פורר:

תודה.

קריאה:

למה העלייה שלנו קשורה בכלל - - -

היו"ר עודד פורר:

תכף כולם ידברו. משרד הקליטה, כן.

אפרים נגוסה:

שלום וברכה, אפרים נגוסה. אני רק אתייחס לעניין התקציב שאתה מדבר עליו כרגע. יצאתי משיחה עם המנכ"ל והוא אמר, המשרד לא חתם עדיין על סיכום תקציבי, היות ובעצם אנחנו נמצאים באתגרים תקציביים של המשרד ויש קיצוצים מהותיים מאוד. וזה לא אומר שהמשרד לא מתעדף את הדברים האלה של העלאת יהודי אתיופיה.

היו"ר עודד פורר:

המשרד אגב לא הוחרג מהפלאט שחל על משרדי הממשלה, של ה-5%. נכון?

תאיר ראבוטין:

אין אף משרד שמוחרג מפלאט, זה לא דבר שהוא קיים. זו כל המהות של פלאט, שהוא יהיה רוחבי.

היו"ר עודד פורר:

ובתוך הרוחבי, הרבה פעמים בהחלטת הממשלה אומרים למעט משרד X או Y.

תאיר ראבוטין:

לא מכירה דבר כזה.

היו"ר עודד פורר:

אוקיי.

אפרים נגוסה:

כמו שצינתי, המשרד לא חתם על סיכום תקציבי מהסיבות האלה. חוץ מזה שמקצצים בבסיס התקציב של המשרד ואנחנו מנסים כן לתעדף דברים, ואני יכול לומר שגם השר וגם המנכ"ל - - -

היו"ר עודד פורר:

מה לגבי התקציב? תראו, יש בתוך החלטת הממשלה 713 – 1,226 ממתנינים שעונים לקריטריונים, שיודעים לזהות אותם, מה לגבי העלייה שלהם?

אפרים נגוסה:

שוב, בהחלטת הממשלה כתוב, אם ימצאו עוד אנשים שעומדים בקריטריונים, ימצא תקציב נוסף. כפי שאמרתי, אנחנו נמצאים באתגרים מאוד מהותיים, לא רק המשרד, כל משרדי הממשלה שמקצצים בבסיס התקציב, לא רק על התוספת. כמו שאמרתי, אנחנו, גם השר וגם המנכ"ל בונים ומנסים למצוא מקור תקציב מול משרד האוצר, אבל כרגע זה משהו שהוא לא נמצא במשהו שאפשר לומר עליו שזה משהו אפשרי. ולכן אני אומר, מכיוון ולא חתמנו על סיכום תקציבי, יכול להיות שזה יכול להיות בעתיד היותר קרוב.

היו"ר עודד פורר:

אוקיי. רשות האוכלוסין, אצלכם היו שני נושאים שעלו בדיון הקודם. אחד זה הקמה של ועדת חריגים שתוכל לבחון את המקרים החריגים, והשני זה איש התקנים לצורך הרחבת הדסק ובחינת הבקשות שמוגשות. פה אנחנו מדברים גם על חוק השבות וגם על הבקשות הנוספות.

רונית אליאן:

לגבי ועדת חריגים, אני עדיין לא יודעת מה ההתפתחות לגבי זה. לגבי התקנים - - -

היו"ר עודד פורר:

מה זאת אומרת?

רונית אליאן:

אנחנו עושים את העבודה שלנו, בודקים לפי חוק השבות.

היו"ר עודד פורר:

אנחנו ביקשנו לפני חמישה חודשים להקים ועדת חריגים. יש כוונה להקים? אין כוונה להקים?

רונית אליאן:

אני לא יודעת לענות לך על זה.

היו"ר עודד פורר:

אין כוונה להקים, אוקיי.

רונית אליאן:

לא, אמרתי שאני לא יודעת לענות על זה.

היו"ר עודד פורר:

אם חמישה חודשים אני לא מקבל תשובה ובסוף התשובה היא לא יודעים לענות, זה אין כוונה. אם תשתנה תשובתכם, בסדר. נכון לעכשיו, משרד הפנים לא מעוניין להקים ועדת חריגים. אני לא מכיר תשובה אחרת. אם הוא היה מעוניין, בחמישה חודשים הוא היה עושה משהו. הוא היה בוחן, הוא היה מעביר לבדיקה.

רונית אליאן:

אבל גם לקיום ועדת חריגים אנחנו נדרשים לתקנים.

היו"ר עודד פורר:

הכול בסדר. אם החלטתם שאתם לא רוצים ועדת חריגים, אתם לא צריכים תקנים.

רונית אליאן:

לא, זה תלוי אחד בשני.

היו"ר עודד פורר:

בסדר.

רונית אליאן:

אנחנו ביקשנו תקנים.

היו"ר עודד פורר:

לא לצורך ועדת חריגים. ביקשתם תקנים לוועדת חריגים?

רונית אליאן:

ביקשנו תקנים, נקודה. התקנים הם בשביל להרחיב את - - -

היו"ר עודד פורר:

אוקיי, בסדר. איישתם את התקנים הקיימים שנוספו?

רונית אליאן:

לא קיבלנו עדיין תקנים.

היו"ר עודד פורר:

אני הבנתי שישנם תקנים שלא מאוישים בדיון הקודם.

רונית אליאן:

לא, ממש לא. אין לנו תקנים שאינם מאוישים, אין לנו תקנים בכלל. אנחנו הגשנו בבקשה.

היו"ר עודד פורר:

זה לא מה שנאמר בדיון הקודם?

רונית אליאן:

לא. לא זה מה שאני אמרתי. אני אמרתי שאנחנו מבקשים להגדיל את מצבת כוח האדם של הדסק, ובשביל זה אנחנו צריכים תקנים.

היו"ר עודד פורר:

קוצצו אצלכם תקנים במסגרת הקיצוצים עכשיו?

רונית אליאן:

במסגרת שלי, לא ידוע לי, לא.

היו"ר עודד פורר:

יש למישהו אחר משהו אחר להגיד מרשות האוכלוסין?

מיכל יוספוף:

מיכל יוספוף, אני מנהלת אגף אוכלוסיות זמניות. אני רוצה להגיב לגבי ועדת החריגים, כנראה יש פה איזשהו בלבול. אני הייתי חברה בוועדה של הפרויקטור, שם דיברנו על ועדת חריגים. סביר להניח שברגע שתהיה החלטה לקבל את הממצאים של הוועדה, כנראה שגם ועדת החריגים הזו תעלה שם לדיון. כנראה היה שם איזה בלבול כשאתם דיברתם על ועדת חריגים.

היו"ר עודד פורר:

אני לא יודע, אנחנו קיימנו דיון פה ביוני.

מיכל יוספוף:

אז לא דיברנו על ועדת - - -

היו"ר עודד פורר:

כשהוצגו הנושאים להחלטת הממשלה. עכשיו, אני לא יודע, אם חמישה חודשים לא מחליטים, הכוונה היא שלא קיבלו אף אחד מהמלצות הוועדה.

מיכל יוספוף:

לא, לא דיברנו על ועדת חריגים. ועדת החריגים עלתה כאחת המסקנות של הוועדה.

היו"ר עודד פורר:

זה הופיע שם, זו הייתה הצעה, נכון. לדעתי, ועדת החריגים הופיעה בכל האופציות.

מיכל יוספוף:

עדיין שום אופציה לא - - -

היו"ר עודד פורר:

אבל אם זה בכל האופציות, זאת אומרת שברור לחלוטין שלא משנה באיזו אופציה תבחר הממשלה, תוקם ועדת חריגים.

מיכל יוספוף:

נכון, בסדר, הממשלה עדיין לא בחרה בשום אופציה, כנראה אנחנו לא יכולים גם לעשות את זה. נקודה נוספת, במהלך החודשים האחרונים שיתפנו את הרבנים הראשיים של העדה שהם יהיו חלק מהבדיקות של בקשות של חוק השבות. זה הדבר שעשינו, אנחנו יכולים לראות את זה גם כוועדת חריגים, כי את זה אנחנו לא עושים.

משה סולומון (הציונות הדתית):

מה קורה עם זה כרגע? אם מישו הגיש איזושהי המלצה בעניין הזה, איפה זה עומד?

רונית אליאן:

נכון. הגישו רק לפני מספר ימים ואנחנו בודקים את זה. רק לפני מספר ימים, זה היה ממש לפני צאתנו לחג.

משה סולומון (הציונות הדתית):

אוקיי, לא זוכר מתי, אבל - - -

מיכל יוספוף:

כן, הוא הגיש.

משה סולומון (הציונות הדתית):

זה התקבל ומה קורה עם זה?

רונית אליאן:

אנחנו נבדוק את המלצות ונעביר את חוות דעתנו - - -

מיכל יוספוף:

למנכ"ל.

עדי טדלה:

חבל שזה לא נעשה לפני 40 שנה.

היו"ר עודד פורר:

סוכנות יהודית, למה לאתיופיה לא מגיע שליח עלייה?

הבטאמו יוסף:

יש שליח נייד, גם במכתב שיושב ראש הסוכנות ציין. למעשה, יש לנו כוח אדם מקומי, 17 עובדים שנמצאים שם באופן קבוע, שליח נייד שמגיע לשם בהתאם לצורך. אם אין עולים שמאשרים לעלייה, אין לנו מה להחזיק אותו באופן קבוע שם.

היו"ר עודד פורר:

איך יאשרו את העולים לעלייה? טוענים שיש בתיגראי, כמה?

קריאה:

כמעט 5,000.

היו"ר עודד פורר:

כמעט 5,000 שהם זכאי חוק שבות.

הבטאמו יוסף:

דנו בזה בדיון הקודם, לסוכנות יהודית אין סמכות לראיין ולאשר זכאי שבות. אמרתי את זה גם בדיון הקודם.

צגה מלקו (הליכוד):

אבל יש את אלה שהם זכאי חוק השבות שאם אני לא טועה, הם תקועים - - -

משה סולומון (הציונות הדתית):

יש כרגע 33 שכבר אושרו כזכאי שבות ולא עולים.

היו"ר עודד פורר:

שנייה, הסוכנות היהודית היא לא הגורם שקובע זכאות.

הבטאמו יוסף:

אמרנו את זה גם, אני אמרתי את זה בשני הדיונים הקודמים שנשאלתי, לסוכנות היהודית אין סמכות לאשר ולראיין זכאי שבות באתיופיה.

צגה מלקו (הליכוד):

רק משרד הפנים. במקרה של יוצאי אתיופיה, רק משרד הפנים.

היו"ר עודד פורר:

למה אתם לא עושים את זה באתיופיה, משרד הפנים? כי זה באתיופיה?

משה סולומון (הציונות הדתית):

היא דיברה קודם.

מיכל יוספוף:

אין לנו שליח באתיופיה.

היו"ר עודד פורר:

אם כן, למה אתם לא משתמשים בסוכנות היהודית? כמו שאתם משתמשים - - -

קריאה:

בשנת 2004 אני עבדתי בזה והיה.

מיכל יוספוף:

יש גם שליח קבוע, אנחנו לא יכולים לתת לו - - -

היו"ר עודד פורר:

לא, לא, תראו, זה כמו שכל אחד זורק את הביצה הזאת לתרנגולת.

מיכל יוספוף:

לא, אנחנו לא זורקים את הביצה. למרות שאין שליח באתיופיה, אנחנו מנסים את כל המאמצים לעשות את הבדיקות פה בארץ ואנחנו מדברים איתם בזום וכמה פעמים דיברו איתם בזום בלי - - -

היו"ר עודד פורר:

יש לי שאלה. בספרד, אם בחור בספרד, זכאי חוק שבות רוצה לעלות לישראל, אתם מראיינים אותו?

מיכל יוספוף:

לא, זה השליח עושה.

היו"ר עודד פורר:

שליח הסוכנות. אבל אין שליח קבוע בספרד.

היו"ר עודד פורר:

למה בספרד כן ובאתיופיה לא?

משה סולומון (הציונות הדתית):

זו אותה דוגמה שנתתי על גרמניה קודם.

היו"ר עודד פורר:

אם היה שליח קבוע בספרד ואת אומרת לי אני נותנת את הזכאות לסוכנות רק איפה שיש לה שליח קבוע. אין בספרד שליח קבוע. יותר מזה: באתיופיה כנראה שיש יותר עובדים של הסוכנות, והסוכנות יותר בקשר עם אתיופיה מאשר עם הקהילה היהודית בספרד, נדמה לי. אם כך, למה בספרד כן ובאתיופיה לא? כי אלה אתיופים?

מיכל יוספוף:

לא, כי זו החלטה - - - מבחינת מדיניות לגבי אתיופיה.

היו"ר עודד פורר:

מה המדיניות? למה המדיניות הזאת כלפי אתיופיה?

מיכל יוספוף:

המדיניות היא שכל החומר נמצא אצלנו, כל התחקירים נמצאים אצלנו, אצלנו במשרדים. אנחנו בודקים את זה, ברגע שאנחנו בדקנו - - -

היו"ר עודד פורר:

איזו יכולת יש לכם באמת לבדוק?

מיכל יוספוף:

ברגע שבדקנו את המשפחה פה בארץ וראינו, אנחנו שולחים את מה שאנחנו מצאנו כאן, אם יש שם שליח, אנחנו מעבירים את זה לשליח שיקרא על המועמד - - -

היו"ר עודד פורר:

אני מנסה להבין. יהודי בתיגראי רוצה לעלות לישראל, מה התהליך? למי הוא פונה?

מיכל יוספוף:

הוא יכול לפנות לנציגות ישראל בחו"ל ולמלא טפסים והוא יכול לפנות - - - בארץ, להגיש בקשה.

היו"ר עודד פורר:

הוא פונה למי? למי הוא פונה? למי אני צריך להתקשר? עכשיו פונה אליי יהודי בתיגראי, אומר לי, שמע, אני רוצה לעשות עלייה, למי לפנות?

מיכל יוספוף:

לנציגות ישראל בחו"ל.

היו"ר עודד פורר:

מה, לשגרירות?

מיכל יוספוף:

כן.

היו"ר עודד פורר:

ואז מה השגרירות עושה?

מיכל יוספוף:

ממלא את הטפסים, הכול, מצרף, שולחים את זה אלינו, אנחנו בודקים.

משה סולומון (הציונות הדתית):

שנייה, זה נעשה, עזבי, לא לשגרירות, אלא זה הגיע ישירות לתוך המשרד שלכם, כבר הגיע למשרד שלכם.

מיכל יוספוף:

אנחנו בודקים את זה.

משה סולומון (הציונות הדתית):

שנייה, אני רק אומר. הדברים האלה, זה לא עבר ככה, אלא הגיע ישירות עד המשרד שלכם, התהליך שלכם שאתם לא יכולים, גם בגלל תקנים, לא מסוגלים היום לבדוק. יש 2,000-3,000 שכבר הגישו, אני שואל הרבה פעמים, שואל אותך, לא יודעים מה המעמד של כל אחד מהם. יש תהליך שאין תקנים, אין זום, חסרים אלף ואחד דברים כדי לבדוק את זה.

השאלה היא איך אנחנו מייעלים, איך אנחנו יוצרים מצב, כמו שאומר כאן היושב ראש, איך יוצרים מצב שבו אותם 3,000, בואי נניח, מתוך ה-5,000 שדיברתי עליהם קודם לכן, ועוד אלפים בגונדר

ובאדיס שנמצאים, כן? איך הם מקבלים מענה מהיר? זה עניין של חיים ומוות, אנשים מתים בכל רגע נתון. עכשיו יש 33 זכאים שכבר הוחלטו, הוחלטו.

ד"ר יונה שרקי:

יש נתונים על מוות בעשור האחרון?

משה סולומון (הציונות הדתית):

כן, כן, יש.

ד"ר יונה שרקי:

איפה?

משה סולומון (הציונות הדתית):

אני אתן לך.

היו"ר עודד פורר:

סליחה, קיבלת רשות דיבור?

ד"ר יונה שרקי:

סליחה.

משה סולומון (הציונות הדתית):

אני אומר, יש היום, ברגע נתון זה, 33 שכבר אושרו והתהליך, נכון שזה לא אצלכם, זה במשרד החוץ אני יודע, אני רק אומר - - -

קריאה:

זו הייתה השאלה הבאה שלי.

משה סולומון (הציונות הדתית):

נכון, נכון, אבל אני רק אומר את זה כדי להבין. עד שהצלחנו להגיע, זה לקח שנים, שנים. אותה בת שדיברתי עליה, זה 20 שנה. האבא מנהל הליך משפטי ארבע שנים, ואז אושרה זכאותה. בינתיים, הוא כבר לא חי, האבא שחי פה בארץ, הישראלי. אני אומר, הדבר הזה הוא דבר אקוטי, אני לא מצליח להבין למה משרד הפנים לא מייצר מנגנון אחר, יעיל יותר.

רונית אליאן:

אבל המנגנון הוא בהתאם לתקנים, אי אפשר עם התקנים הנוכחיים שיש לנו לבצע.

צגה מלקו (הליכוד):

סליחה, גברתי - - -

היו"ר עודד פורר:

סליחה רגע, למה אתם לא משתמשים בסוכנות היהודית? הרי אין לכם גם מספיק תקנים לטפל בעלייה מספרד, אין לכם מספיק תקנים לטפל בעלייה מארצות הברית, בארצות הברית אפילו אישרתם לסוכנות היהודית לתת לצד שלישי, לתת לעמותה לקבוע את הזכאות לעלייה. מי שקובע את הזכאות לעלייה זו לא הסוכנות היהודית, זו נפש בנפש.

מיכל יוספוף:

כן אבל אתה צריך להבין שיש הבדל בין עלייה שבאה ממקומות כאלה לבין עלייה שבאה - - -

היו"ר עודד פורר:

מה ההבדל? אני רגע רוצה לשמוע את ההבדל.

מיכל יוספוף:

ההבדל הוא שבמקומות האלה אנחנו מסתמכים על מסמכים, יש מסמכים שיכולים להעיד. בעלייה מאתיופיה אין מסמכים, ואז אנחנו מסתמכים רק על עדויות, על תיקים מהעבר, על מה שהיה בתוך התיקים מקרובי המשפחה ואנחנו עושים הצלבה של מידע.

היו"ר עודד פורר:

אם כן, לא נדרשת נציגות שם?

מיכל יוספוף:

אנחנו עושים הצלבה של מידע. לעשות את ההצלבה של מידע - - -

משה סולומון (הציונות הדתית):

אני רק רוצה להגיד לך, אחד הרבנים הגדולים אמר לי, אני לא רוצה חלילה לקטרג על אף אחד, אבל את המסמכים האלה אפשר לזייף בקלי קלות, ואת הנפשות של האנשים, של רבנים, של קייסים, של זקני הקהילה אי אפשר לזייף.

מיכל יוספוף:

גם מסמכים וגם ראיונות, חבר הכנסת סולומון.

משה סולומון (הציונות הדתית):

ולהגיד לי עכשיו שהסיבה ששם אתם מאשרים כי יש להם מסמכים ופה לא - - -

מיכל יוספוף:

חבר הכנסת סולומון, זו אחת הסיבות שבאנו ולבקשה שלכם צירפנו רבנים. חבר הכנסת סולומון, אתה יודע את זה.

היו"ר עודד פורר:

סליחה, חברת הכנסת מלקו, אחריה יהודה עציון.

משה סולומון (הציונות הדתית):

אני יודע.

היו"ר עודד פורר:

סליחה, תנהלו אחר כך את השיח ביניכם. יש פה חדר, אני אתן לכם חדר. בבקשה.

צגה מלקו (הליכוד):

אני רוצה להתייחס ככה, היסטורית, כמעט עד 1991-1992, העלייה של יהודי אתיופיה, עבר חוק השבות על פי הסוכנות, דרך הסוכנות. אחרי כמה שנים הדבר הזה שונה, זה הלך למשרד הפנים. הסיבה שהלך למשרד הפנים, אם אני לא טועה, אתם תתקנו אותי, רוב העלייה הייתה על פי החלטת הממשלה. אז

הפרידו את החלטת הממשלה וחוק השבות, אחרי זה איחדו את הכול, הכול דרך משרד הפנים, אם אני לא טועה. למרות שיש שליח סוכנות, עדיין.

קודם כול, מספר זכאי חוק השבות מאוד מאוד קטן, אני לא יודעת היום כמה, היה מאוד קטן, כל ההליך היה דרך החלטת הממשלה. לכן משרד הפנים טיפל בזה, זה מה שאני זוכרת היסטורית בתור עיתונאית שהייתי מסקרת, הייתי חוקרת את זה. אבל מה שמוזר לי, הבטאמו, תתקן אותי, יש מספר קטן היום, זכאי השבות, חוק השבות. הזכאים האלה, אף אחד לא נותן להם מענה ועדיין מחכים. לכן עירבו פה, משרד הפנים, אני לא באה דרך אגב בטענה נגד משרד הפנים בעניין הזה, כי המנדט שהם קיבלו, הם בודקים את החלטת הממשלה, כמו ש-3000 כבר עלו עכשיו, יש לכם 1,000 ו-2,000 - - -

היו"ר עודד פורר:

אני אדגיש שוב, נציגי משרד הפנים שיושבים פה הם עובדי המדינה ועובדי הממשלה, הם יעשו את ההחלטה שהממשלה תקבל, כרגע הם עושים את החלטת הממשלה.

צגה מלקו (הליכוד):

נכון, בדיוק. אבל החלטה - - -

היו"ר עודד פורר:

לכן גם כשאנחנו באים בטענות, חשוב לי להדגיש שזה לא אליכם אישית.

צגה מלקו (הליכוד):

אני מצטרפת איתך, לא אישית, אבל פה, מה שקורה, צריכים לבדוק את זה בוועדה, אולי צריכים להסיק מסקנה פה. אני אגיד לך למה. יש את אלה של חוק השבות, 30 ומשהו אנשים.

היו"ר עודד פורר:

33.

צגה מלקו (הליכוד):

מחכים 8 חודשים, 33 אנשים, הם זכאי חוק השבות, מחכים ואף אחד לא מטפל בהם, דברים כאלה.

היו"ר עודד פורר:

אני רוצה רגע, לפני שאני אתן לך, יהודה, אני רוצה את משרד החוץ לשמוע. אוקיי, מילא טפסים, זה מגיע אליכם, יש לכם בשגרירות שם מי שיודע לטפל ביהודי תיגראי?

עמית גיל-בייז:

אנחנו מקבלים רשימות של אנשים זכאים ממשרד הפנים, מרשות האוכלוסין, ועל פיהן אנחנו עובדים מול רשויות אתיופיה. במקרה של 33 הזכאים האלה, זו רשימה שבחלקם מדובר באמת על כמה חודשים שכבר הועברו השמות, הועברו כבר, לפעמים אפילו בתחילת השנה והרבה זמן. היו לאורך הזמן, לאורך השנה הזאת או עשרת החודשים האלה, שיחררו לנו, האתיופים, אני לא יודעת, אני יודעת על אחד לפחות - - -

משה סולומון (הציונות הדתית):

על אחד.

עמית גיל-בייז:

ושם אנחנו עשינו - - -

היו"ר עודד פורר:

מה זאת אומרת שחררו לנו?

עמית גיל-בייז:

הם נתנו אישורים. בעצם מה שהם צריכים לעשות זה הם צריכים לתת תיעוד, אין תיעוד לרוב או לחלק גדול מהאתיופים, אין תיעוד לעלות לארץ.

היו"ר עודד פורר:

מי אלה הם?

קריאה:

אין דרכון.

עמית גיל-בייז:

אין דרכון, אין דרכונים.

היו"ר עודד פורר:

מי אלה הם?

צגה מלקו (הליכוד):

33.

עמית גיל-בייז:

לחלק גדול מאזרחי אתיופיה אין תיעוד, אין דרכונים.

היו"ר עודד פורר:

אתם פונים לרשות האתיופיות בשביל לקבל מה? דרכון?

עמית גיל-בייז:

בשביל לקבל דרכונים, בשביל שינפיקו דרכונים.

היו"ר עודד פורר:

אוקיי. נניח שאותם 33 כבר אושרו על ידי משרד הפנים, את צריכה אישור של הרשויות האתיופיות כדי שהם בכלל יוכלו לצאת מאתיופיה.

עמית גיל-בייז:

נכון.

היו"ר עודד פורר:

ואתם לא מקבלים את האישור הזה.

עמית גיל-בייז :

בקרוב הרשויות האתיופיות יש איזשהו תהליך שכל זכאי שבות צריך לעבור. הוא צריך לעבור קודם כל את האישור של משרד החוץ, אחר כך את האישור של רשויות הביטחון, ואחר כך זה מגיע לרשויות ההגירה שמנפיקים להם, על פי מה שאני מבינה, את - - -

היו"ר עודד פורר :

רשויות הביטחון שלנו?

עמית גיל-בייז :

לא, הכול אצל האתיופים.

הבטאמו יוסף :

השב"כ האתיופי.

היו"ר עודד פורר :

אוקיי. רגע, עכשיו, אותם 33, קיבלתם רשימה ממשרד הפנים, יש פה 33 שהם זכאי חוק שבות, מתי פניתם לרשויות האתיופיות?

עמית גיל-בייז :

אנחנו פנינו תחילה, לדעתי, ממש בינואר.

היו"ר עודד פורר :

למה זה לוקח כל כך הרבה זמן?

עמית גיל-בייז :

רגע. קודם כול צריך להגיד שהרשימות האלה הולכות וגדלות. אנחנו כל פעם מתעדכנים ומקבלים שמות נוספים.

היו"ר עודד פורר :

לא, בואי נלך על מה שקיבלתם בינואר.

עמית גיל-בייז :

כמה שמות היו בינואר? אתה זוכר?

קריאה :

20 בערך.

עמית גיל-בייז :

20.

היו"ר עודד פורר :

כמה מהם אושרו?

עמית גיל-בייז :

אחד.

היו"ר עודד פורר :

אחד. האם נראה לכם סביר שיש לנו זכאים שמעוכבים עליהם בעצם על ידי המדינה שממנה הם רוצים לעלות כבר במשך קרוב לשנה? יש פה איזושהי תהליך דיפלומטי שמתנהל?

עמית גיל-בייז :

בוודאי, בוודאי.

היו"ר עודד פורר :

כי אנחנו מכירים מהלך שבו היו מדינות שלא נתנו לעולים לצאת מהן.

משה סולומון (הציונות הדתית) :

בדיוק.

עמית גיל-בייז :

נכון.

היו"ר עודד פורר :

זה לא גורם לאיזושהי תחושת דחיפות ביצירת הרשימות האלה כדי באמת לייצר פה איזושהי מסד נתונים ברור שאיתו אפשר לעבוד מול השלטון?

עמית גיל-בייז :

בעניין יצירת הרשימות אנחנו לא אחראים, אנחנו נכנסים לתמונה מהרגע - - -

היו"ר עודד פורר :

לא, אני שואל מבחינת מדיניות של מדינה, מדינה מבינה שלקהילה היהודית, אם יש קהילה יהודית שרוצה לעלות לישראל, נעשים שם באמצעים בירוקרטיים על ידי המדינה כדי למנוע את עלייתם. האם זה לא אומר שאוקיי, בואו נמפה כמה יש לנו בקהילה הזאת. יש לנו 30? יש לנו 300? יש לנו 3,000? בואו נבין מה היקף. יש איזושהי פעילות של המדינה לטובת זה?

עמית גיל-בייז :

הפעילות שקשורה במיפוי של מי שזכאי או לא נמצאת בחלקים אחרים של - - -

משה סולומון (הציונות הדתית) :

אדוני היושב ראש, אני פניתי גם למשרד החוץ מהשר ועד האחרון שאני יכול לפנות, והסברתי את הדחיפות, נתתי את הרשימות, דיברתי על החשיבות. ברור שזה צריך להיות מהשר, מהכי גבוה במשרד החוץ אל משרד החוץ האתיורי ולייצר כאן אילו שהם תנאים. עכשיו, יותר מזה, זה להכשיר את הקרקע לבאות, יש עוד הרבה דברים. אי אפשר בשנה שלמה להמתין ל-33 כשבינתיים גם חלקם מתים.

היו"ר עודד פורר :

זה ברור, חבר הכנסת סולומון.

עמית גיל-בייז :

רק אם יותר לי להשלים, אנחנו קיבלנו עדכון ממשרד החוץ האתיופ, אנחנו פונים במקביל גם בישראל מול השגריר האתיופ, ואנחנו פועלים באדיס מול כל הגורמים, אפילו השגריר שלנו פנה לסגני שרי החוץ.

היו"ר עודד פורר :

הוא ביקר בתיגראי, דרך אגב? הנציג שלנו ביקר בתיגראי?

עמית גיל-בייז :

כרגע לא מאושר עדיין להגיע לתיגראי ולא לאמהרה.

היו"ר עודד פורר :

בגלל חשש ביטחוני. זאת אומרת שמבינים שיש פה אירוע.

עמית גיל-בייז :

רגע. ההחלטה האם לאשר גורמים שהם גורמים רשמיים, היא לא נסמכת בהכרח על המצב הביטחוני שהוא כלפי אזרחים אתיופים, אלה שיקולים ביטחוניים שונים. כבר דיברנו על זה גם ב- -

היו"ר עודד פורר :

לישראלים טוב לנסוע לתיגראי היום?

עמית גיל-בייז :

יש אישור לנסוע לחלק מהמקומות, אנחנו מפרסמים אזהרות מסע באופן קבוע.

היו"ר עודד פורר :

אני שואל, היום, לישראל.

עמית גיל-בייז :

לתיגראי ולא לאמהרה, כן. לא ליד הגבול, לא ליד זה.

היו"ר עודד פורר :

לקהילה.

משה סולומון (הציונות הדתית) :

לאזור גונדר יש הגבלה, לכל השאר אין הגבלה.

היו"ר עודד פורר :

אוקיי. יהודה עציון, בבקשה.

יהודה עציון :

שלום. ראשית, לכאורה, אני מצטרף, נגיד ככה, באופן מתמטי, לדבריו של עודד, שאם הממשלה הזאת מכהנת כמה שהיא מכהנת ועוד לא עלה יהודי אחד, כולל אלה שמוגדרים כזכאים על פי החלטה מפורשת ונדרשת רק השלמה תקציבית, המסקנה ברורה מאליה.

יחד עם זה, אני רוצה לדווח קצת, כמו שאומרים, מאחורי הקלעים, חלק מכלי ראשון, חלק מכלי שני. דבר ראשון, לגבי משרד האוצר. שר האוצר התבטא, לא באופן רשמי שאם יוחלט ויקבע שהם יהודים, הכסף לא יהיה בעיה, משהו כזה. לא יודע מה המשמעות הרשמית של אמירה כזאת, אבל האמירה הזאת קיימת, מה שמחזיר אותנו אל משרד הקליטה. הוועדה המוכרת לכולם, שיושבים מולי גם כמה חברים בה, סיימה את עבודתה באופן עמום משהו. זאת אומרת, לא בהחלטה, אלא בהצבעה על מה שהם קוראים דפ"אות. זה בא מהצבא, דרכי פעולה אפשריות.

היו"ר עודד פורר:

מי שצריך להחליט זו הממשלה, לא הוועדה.

יהודה עציון:

בסדר, אני אומר, היא סיימה בלי החלטה, בלי המלצה מוצקה. ברור שהממשלה, ואני אפילו מתמקד בממשלה לכיוון שר הקליטה שאתה אומר בעצמך - - -

צגה מלקו (הליכוד):

יש את מסקנת הוועדה?

משה סולומון (הציונות הדתית):

לא, לא, הוא אומר שלא.

היו"ר עודד פורר:

יש שלוש מסקנות. הם הניחו את האפשרויות לפתחה של הממשלה.

יהודה עציון:

נכון, מה שהם קראו דרכי פעולה. גם בדרכי הפעולה שהם המליצו, אני לא שלם עם זה, אבל אני לא אכנס לזה עכשיו, זה הוצג פה. דיווח יותר חשוב מאחורי הקלעים אומר ששר הקליטה הוגה לאחרונה בהעברת הצעת חוק בכנסת. זאת אומרת משהו בסגנון של אם יש זכאים, אני רוצה שזה יקבע, הזכאות תקבע, דרך הפעולה תקבע, התנועה מההווה לעתיד.

היו"ר עודד פורר:

למה נדרשת הצעת חוק?

יהודה עציון:

אל תשאל אותי, אני רק מדווח.

היו"ר עודד פורר:

תראה, אתה מדווח מה שר הקליטה הוגה.

יהודה עציון:

נכון.

היו"ר עודד פורר:

אני חייב לומר שאני לא מכיר הרבה אנשים שיכולים לדווח מה מאן דהוא הוגה.

יהודה עציון:

כן, זה לא רק הוגה, סליחה, לא, לא, אני צריך לדייק כי אני הרי ודאי לא קורא מחשבות. זה לא רק הוגה, זה עושה מהלכים בעניין, בינתיים מהלכים פנימיים לכיוון החרדים, לכיוון ש"ס, האם ייתנו לו יד להחלטה כזאת. כשאני שמעתי על זה לראשונה, לא כל כך מזמן, היה לי ברור שזה לא יכול לעבוד ולא יעבוד, הוא לא יקבל את הסיוע הנדרש. יש במפלגת ש"ס, מפלגות אחרות התנגדויות מובנות לאורך שנים שזה לא יקרה. לכן הלחץ מכיוון הוועדה הזאת צריך להיות ממוקד אל שר הקליטה שימצא את הדרך היעילה. אנחנו יודעים להצביע על דרכים יעילות, צריך רק את הרצון והרצון לא קיים.

היו"ר עודד פורר:

תודה. מישו עוד רוצה לדבר לפני שאני מסכם? כן, בקצרה.

ד"ר יונה שרקי:

אני שמעתי כבר כמה וכמה פעמים, גם מפי חברי כנסת וגם מפי הרבה מאוד פעילים על אותם אחינו שבאתיפויה שנהרגים באופן יומיומי במחנות. אני אשמח אם יושב ראש הוועדה יוכל לבקש לקבל נתונים רשמיים ומובהקים לעניין כמה אנשים לא מתו במוות טבעי בעשור האחרון מרשימות הממתינים שהתגבשו והשתנו לאורך השנים במהלך העשור האחרון. אני חושב שבעצם הנתון המובהק הזה יעזור לזקק את הטענה הזאת שעולה מעת לעת.

יהודה עציון:

אני אוסיף דיווח, מילה אחת, ממש בקצרה. יש לנו כמה שמות, אני לא רוצה לנקוב במספרים מדויקים, אבל יש שמות של אנשים שנהרגו במהלך ההתכתשויות הבין-שבטיות בגונדר.

היו"ר עודד פורר:

בסדר, זה לא נושא הדיון.

יהודה עציון:

וגם דבר נוסף שנכנס לאופנה שם זה חטיפות תמורת כופר, זה קיים.

קריאה:

של היהודים או בכלל?

היו"ר עודד פורר:

אני רוצה לסכם את הדיון הזה, ואני חייב לומר, עם סיכום די קשה, מבחינתי לפחות. תראו, ממשלת ישראל החליטה שהיא לא רוצה עלייה מקרב הקהילה האתיופית, נקודה. אף אחד לא יכול לספר לי אחרת. אם בחודש יוני יושבת ועדה שהממשלה מינתה, מציגה ארבע דפ"אות שנוגעות לעליית הקהילה של יוצאי אתיופיה ולטיפול בנושא רשימת הממתינים ועד לרגע זה לא התקבלה שום החלטה של הממשלה, עצם אי קבלת ההחלטה היא ההחלטה. ושלא תתבלבלו, בזמן הזה אנשים יושבים וממתינים. צריך להחליט.

אם עד לרגע זה, מאז – ואנחנו ישבנו פה בחודש יוני – וכל המלצות הוועדה, בכל הדפ"אות שהוגשו הייתה המלצה לוועדת חריגים, בכל הדפ"אות שהוגשו הייתה המלצה לעבות את נושא הטיפול בזכאי חוק שבות. אנחנו לא מדברים עכשיו על אלה שעולים במסגרת החלטת הממשלה, אנחנו מדברים על אלה שהם זכאי חוק שבות, שאם הם היו חיים בכל מקום אחר בעולם שהוא לא נקרא אתיופיה, הם היו עולים למדינת ישראל, והממשלה לא עשתה דבר.

ובאים לפה עם סיפורים ומספרים לי, אנחנו מעבירים את זה דרך משרד הפנים כי אין נציג קבוע של הסוכנות. אבל לא בכל מקום שאין נציג קבוע של הסוכנות צריך לעבור דרך משרד הפנים ולא דרך הסוכנות. ולא פונים לסוכנות היהודית ואומרים אנחנו מבקשים שתשלחו שליח, אנחנו מבקשים שתמפו לנו ותראו אם יש זכאי חוק שבות. כמה תקציב משרד העלייה והקליטה בחברת אופק מקצה לעידוד עלייה מאתיופיה בקרב זכאי חוק שבות?

צגה מלקו (הליכוד):

כמה זכאי חוק השבות יש בכלל?

אפרים נגוסה:

שישים ו - - -

היו"ר עודד פורר:

לעידוד עלייה מאתיופיה?

אפרים נגוסה:

לא, מאתיופיה ברור שלא.

היו"ר עודד פורר:

כמה הוא מקצה לעידוד עלייה מאתיופיה? אפס.

צגה מלקו (הליכוד):

כמה זכאי חוק השבות?

היו"ר עודד פורר:

עכשיו, אם יש לי זכאי חוק שבות באתיופיה, יכול להיות שתשלחו שליח של הסוכנות היהודית, יחזור ויגיד אין. אבל העובדה היא שיש, העובדה היא שיש עשרות בקצב הטיפול הקיים. וכשאנחנו יודעים יותר מזה, שישנה בעיה מול הממשלה באתיופיה במתן האפשרות שלהם לצאת. זאת אומרת שיושבת קהילה שאף אחד פה לא מעניין אותו מה הגודל שלה, מה ההיקף, שאף אחד לא מבין שהקהילה הזו מנועה מלצאת מאתיופיה כדי לעשות עלייה, וזה לא אכפת לאף אחד.

אני חושב שזאת בושה, וההתנהלות של הממשלה בעניין הזה היא בושה, והעובדה שאנחנו מקיימים פה דיון חמישי בנושא ונמצאים באותו מקום, שאף אחד לא יספר לי 'אנחנו חושבים', 'אנחנו הוגים', 'אנחנו רוצים'. אתם לא רוצים ולא חושבים ולא הוגים. אתם לא רוצים עלייה מאתיופיה, זה המסר מהממשלה. ועד ששר הקליטה לא יבוא לפה וישב פה ויגיד "אני רוצה את העלייה הזו, ואני בוחר בדרך הפעולה הזו, ואני מבקש ואני דורש משר הפנים שיתן לי תקציבים, ואני דורש תקנים, ואני דורש תקציב, ואני שולח שליח, ואני פונה לסוכנות היהודית שתשלח שליח, ואני פונה לקהילות היהודיות בעולם". כי אני אומר לכם, אני לא יושן בשקט אם יש יהודי אחד בעולם שרוצה לעלות למדינת ישראל והשערים בפניו סגורים, ולצער, זה המצב.

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 12:05.